

ŠKOLNÍ PLÁN ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY 2019–2026

Školní plán EVVO je vydán na základě metodického pokynu MŠMT č. j. 16745/2008-22 k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a v návaznosti na školní vzdělávací program Hraj si, uč se, poznávej.

OBSAH

I. ÚVOD	3
II. ÚDAJE O ŠKOLE, CHARAKTERISTIKA A POLOHA ŠKOLY	4
ÚDAJE O ŠKOLE	4
CHARAKTERISTIKA A POLOHA ŠKOLY	4
III. VYMEZENÍ POJMU EVVO.....	4
KLÍČOVÉ KOMPETENCE	5
IV. PLÁNOVÁNÍ A DOKUMENTY EVVO	6
V. ROLE KOORDINÁTORA EVVO	8
VI. DLOUHODOBÝ PLÁN EVVO ZŠ TYRŠOVA KUŘIM	8
1. EKOLOGICKÁ VÝCHOVA V ČINNOSTI ŠKOLY	9
1.1 SOUČASNÁ CHARAKTERISTIKA EVVO ŠKOLY.....	9
2. DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY ŠKOLY V OBLASTI EVVO	11
2.1 CÍLE V OBLASTI VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ.....	11
2.2 CÍLE V OBLASTI VYBAVENÍ ŠKOLY A ORGANIZACE PROVOZU.....	13
3. PRAVIDLA SPOLUPRÁCE KOORDINÁTORA EVVO S VEDENÍM A ZAMĚSTNANCI ŠKOLY.....	18
VII. ZÁVĚR	19

I. ÚVOD

„Protože všichni sdílíme tuto malou planetu Zemi, musíme se naučit žít v harmonii a míru mezi sebou a s přírodou. To není jen sen, ale nutnost.“

Dalajláma

Globalizovaná společnost s sebou přináší nejen nebývalý rozvoj, ale také mnoho otázek. Jednou z nich je i otázka týkající se životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje s tím související potřeba environmentálního vzdělávání.

Protože nejsnáze se vztahy a postoje utvářejí v dětství, je také v ekologické výchově důležitý vliv předškolního a školního vzdělávání. Díky environmentální gramotnosti pak dochází k ovlivňování kvality životního prostředí i úroveň péče o přírodní zdroje.

Cílem EVVO – environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty je pomocí vzdělávacího a informačního systému zvýšit zájem občanů o životní prostředí, dopomoci jejich většímu zapojení do řešení environmentálních problémů a důsledků lidského konání.

Záměrem našeho Dlouhodobého plánu EVVO je dát podnět a motivaci k celoživotnímu vztahu k ochraně životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji

II. ÚDAJE O ŠKOLE, CHARAKTERISTIKA A POLOHA ŠKOLY

ÚDAJE O ŠKOLE

Název:	Základní škola Kuřim, Tyršova 1255, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
Ředitelka školy:	Mgr. Bc. Hana Kočevová
Sídlo:	664 34 Kuřim, Tyršova 1255
IČ:	49457888
IZO ZŠ:	102 191 018
REDIZO:	600 110 494
Telefon:	541 234 307
Web:	www.tyrsovkakurim.cz
E-mail:	skola@tyrsovkakurim.cz

Koordinátorka EVVO   Ing. Eva Volavá

CHARAKTERISTIKA A POLOHA ŠKOLY

Kuřim se rozkládá v Bobravské vrchovině, 14 km severozápadně od Brna, na okraji přírodního parku Baba. Žije zde přibližně 11 tisíc obyvatel a je tak největším městem v okrese Brno-venkov. Obec je sice největším průmyslovým centrem okresu a spádovým městem kuřimského regionu, avšak je obklopena krásnou přírodou – přírodní rezervace se zvláště chráněnými druhy rostlin obklopují město ze všech stran.

Kuřim leží na samém okraji České vysočiny. Do oblasti zasahuje nejvýznamnější tektonický zlom České vysočiny, Boskovická brázda. Ta odděluje Hornosvrateckou vrchovinu na severozápadě od Bobravské a Dražanské. Kuřimí protékají dva potoky: Kuřimka a Luční potok, který se do ní vlévá. Kuřimka se ve Veverské Bítýšce vlévá zleva do Svatky, již v místech vzdušné Brněnské přehrady. V západní části Kuřimi, u železniční trati, se nachází malý rybník Srpek.

Asi 3 km východně od Kuřimi je zalesněný masív nazývaný Babí lom nacházející se 562 m n. m. a na kterém stojí rozhledna. Jeho nádherný skalnatý hřbet tvoří strmě vystupující vrstvy načervenalých křemičitých slepenců. Celý masív je chráněným přírodním výtvozem. Jeden kilometr západně od Kuřimi se nachází přírodní areál Zlobice, ve kterém se přes léto chovají ovce a kozy. Nedaleko Kuřimi je brněnská zoologická zahrada na Mniší hoře, brněnská přehrada nebo zalesněný hřbet Baba.

Ve školním areálu se nachází dvě hřiště pro rozmanité nejen sportovní aktivity a skromná venkovní učebna, která je jen sporadicky využívána k výuce.

III. VYMEZENÍ POJMU EVVO

Význam péče o životní prostředí roste úměrně s vlivem člověka na přírodu.

S všestranným rozvojem lidských aktivit dochází ke zvyšování tlaku na využívání přírodních zdrojů. Ekonomický růst a zajištění sociálních a kulturních potřeb jsou doprovázeny znehodnocováním životního prostředí. Pro

zvyšování kvality života není rozhodujícím faktorem pouze hospodářský růst, ale také kvalita prostředí, ve kterém člověk žije. Ochrana životního prostředí by právě z těchto důvodů měla patřit mezi priority při rozhodování, plánování a dalším rozvoji kteréhokoliv regionu.

Na důslednou péči o přírodní dědictví a zvyšování kvality životního prostředí má klíčový vliv úroveň povědomí občanů o ekologických souvislostech lidské činnosti.

Cílem environmentálního vzdělávání je informační systém, který povede ke zvýšení zájmu občanů o životní prostředí a který přispěje k výraznějšímu zapojení všech cílových skupin do řešení environmentálních problémů a uvědomování si důsledků konání a chování jednotlivce i celého společenství na stav životního prostředí.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (dále jen EVVO) vychází z anglického termínu environmental education, kde „environment“ znamená životní prostředí a „education“ se chápe široce jako vzdělávání, výchova či osvěta všech typů cílových skupin, od nejmenších dětí po dospělé.

Vzděláváním se rozumí zejména ovlivňování racionální stránky osobnosti:

- výchovou – působením na city a vůli,
- osvětou – tak se označují speciální způsoby předávání informací zejména dospělé populaci.

EVVO zahrnuje činnosti a aktivity probíhající ve školách a školských zařízeních (formální vzdělávání), v rámci volnočasových aktivit (neformální vzdělávání) i v rámci neorganizovaného volného času jednotlivců zaměřené na oblast životního prostředí.

EVVO (environmentální vzdělávání, výchova a osvěta) klade prioritní důraz na nejrůznější aspekty životního prostředí:

- na poznávání životního prostředí (přírodního i umělého)
- na uvědomování si nezbytnosti zachování podmínek života
- na poznávání vztahu člověka a životního prostředí apod.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Při realizaci EVVO ve škole se přihlíží k důležitým klíčovým kompetencím definovaným v ŠVP, a to zejména:

Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:

- Aktivně využívat komunikativní dovednosti jako nástroje k řešení problémů ŽP
- Hledat různé varianty řešení ŽP
- Schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s ŽP

Kompetence pracovní

- Osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě

- Uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském i pracovním jednání (odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat vlivy na ŽP)

Kompetence občanské

- Znáť z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a důsledky jejich poškozování
- Uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu ŽP
- Porozumět přírodním zákonitostem, ekologické, ekonomické a sociální a provázanosti světa a problémům ŽP z globálního i lokálního hlediska
- Orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů ŽP od minulosti až po současnost
- Odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně se zapojovat do ochrany ŽP
- Projevat úctu k životu ve všech jeho formách i k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat hodnotu a krásu přírody a krajiny

Škola EVVO nevyučuje jako samostatný předmět, ale promítá se napříč učebními osnovami všech předmětů (hlavně přírodovědných, občanská nauka, tělesná výchova aj). V dlouhodobé perspektivě škola zajišťuje pro plnění úkolů v oblasti EVVO:

- další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- materiální, prostorové a finanční zajištění,
- environmentálně vhodný provoz školy a školního areálu,
- spolupráci školy s ostatními subjekty.

IV. PLÁNOVÁNÍ A DOKUMENTY EVVO

Dokumenty k realizaci EVVO

- Výchova k udržitelnému rozvoji – environmentální výchova (EVVO) je jednou z priorit vzdělávací politiky MŠMT (vyhláška č. 32338/2000-22 ze 14.12.2001, usnesení vlády č. 1048/2000 ke Státnímu programu EVVO).
- Od roku 2005 - program OSN Desetiletí pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji (dokument schválen vládou ČR v r. 2004).
- Od školního roku 2009/10 - průřezové téma Environmentální výchova je povinnou součástí ŠVP. Lze ho zařadit do všech vzdělávacích oblastí (zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon).

Související dokumenty

EVVO je zakotvena v těchto platných právních předpisech:

- Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, upozorňuje, že se výchova, osvěta a vzdělávání provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ukládá povinnost MŽP a MŠMT spolupracovat na zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání.
- Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, definuje v § 13 práva a povinnosti ústředních správních orgánů a krajů ve vztahu k zajišťování EVVO.
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), za obecné cíle vzdělávání považuje mj. získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje.

Metodický pokyn vychází z těchto dokumentů (metodický pokyn MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, EVVO, č.j. 16 745/2008-22 ze dne 27.10.2008):

- Usnesení vlády č. 124/2004 ke Strategii udržitelného rozvoje ČR
- Usnesení vlády č. 1155/2006 k Akčnímu plánu Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR na léta 2007–2009
- Usnesení vlády č. 535/2007 k Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2007
- Bílá kniha – národního programu rozvoje vzdělávání v České republice
- Rámcové vzdělávací programy (dále RVP), kde je Environmentální výchova (RVP ZV a RVP G), resp. Člověk a životní prostředí (RVP SOV) jedním ze závazných průřezových témat
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008–2015), která představuje pro oblast vzdělávání jeden z klíčových průřezových dokumentů, který zejména rozšiřuje zavedenou oblast environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty o nové přístupy, témata a ekonomické a sociální souvislosti rozvoje. Strategie vzdělávání byla schválena usnesením vlády ČR č. 851/2008.

Další související právní předpisy a dokumenty:

- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb.
- Standardy pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě (EVVO) podle vyhlášky č. 317/2005 Sb.
- Standard pro studium k výkonu specializovaných činností – školní koordinátor environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)
- Standard pro průběžné vzdělávání v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě (EVVO)

- Standard pro průběžné vzdělávání řídicích pracovníků v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě (EVVO).

Základním dokumentem EVVO ve škole je dlouhodobý plán EVVO a Školní plán EVVO, který je zpravidla vypracován na jeden školní rok, a to k 1. 9. příslušného školního roku. Problematika EVVO se každoročně vyhodnocuje, případně na základě získaných zkušeností upravuje. Je součástí ročního plánu práce, výroční zprávy o činnosti školy a autoevaluace školy. Školní plán EVVO vychází z platných učebních dokumentů (zejména z příslušných školních vzdělávacích programů a rámcových vzdělávacích programů), z metodického pokynu MŠMT k zajištění EVVO a z analýzy specifických podmínek školy.

V. ROLE KOORDINÁTORA EVVO

Úlohou koordinátora EVVO na škole je především:

- sestavovat a aktualizovat školní program EVVO, zejména roční plán ve spolupráci s kolegy i partnerskými institucemi
- dohlížet na soulad školního programu EVVO s ŠVP ZV i další dokumentací školy
- koordinovat realizaci EVVO na škole
- poskytovat ostatním pracovníkům školy konzultace, podporovat je v začleňování EVVO do jejich vyučovacích předmětů a činností, projednávat s nimi exkurze, besedy, projektové dny, týdny
- projednávat materiální a finanční zabezpečení EVVO s vedením školy
- zvyšovat svou odbornou a metodickou připravenost pro aktivity školního koordinátora EVVO, motivovat a napomáhat dalšímu vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků v oblasti EVVO
- upevňovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO, se středisky ekologické výchovy, ostatními školami, nacházet možnosti další spolupráce

Koordinátor bude mít také možnost projednávat náměty a novinky z oblasti EVVO na pedagogických radách, na závěrečné poradě bude zhodnoceno plnění naplánovaných aktivit vedených v ročním plánu EVVO a projednány návrhy na další školní rok.

VI. DLOUHODOBÝ PLÁN EVVO ZŠ TYRŠOVA KUŘIM

OBSAH

- 1 Ekologická výchova v činnosti školy
  - 1.1 Současná charakteristika EVVO školy
- 2 Dlouhodobé záměry školy v oblasti EVVO

- 2.1 Cíle v oblasti výchovně vzdělávací
- 2.2 Cíle v oblasti vybavení školy a organizace provozu
- 3 Pravidla spolupráce koordinátora EVVO s vedením a zaměstnanci školy

1. EKOLOGICKÁ VÝCHOVA V ČINNOSTI ŠKOLY

- uplatňovat komplexně pojaté environmentální vzdělávání a výchovu v jednotlivých předmětech
- spolupráce s rodinou, obcí, s podnikovou sférou a dalšími subjekty v utváření odpovědných přístupů k životnímu prostředí
- celoškolské aktivity zaměřené na environmentální vzdělávání a výchovu – besedy, exkurze, prezentace ročníkových projektů
- spolupráce školy s dalšími školami k rozšiřování a prohlubování informací z oblasti životního prostředí

1.1 SOUČASNÁ CHARAKTERISTIKA EVVO ŠKOLY

Ve školním 2019/2020 zahájila činnost nová koordinátorka EVVO, v předešlém roce tato pozice nebyla obsazena a práce koordinátora nebyla realizována.

Cílem je vytvořit nový dlouhodobý plán EVVO a na něj navazující školní plán vždy na daný školní rok. Jelikož tento plán nemůže navázat na předešlé zkušenosti, bude průběžně doplněn, popř. upraven.

Škola bude pracovat podle školního plánu EVVO, který je tvořen dlouhodobou částí na cca 5 let, a částí krátkodobou, která se každoročně aktualizuje.

Škola má koordinátora EVVO zatím bez specializačního studia koordinátorů EVVO, tedy zatím nemá splněny kvalifikační požadavky, avšak má dostatečně umožněno zvyšování odborné úrovně, motivující pracovní podmínky pro plánování a realizaci EVVO. Úkolem koordinátora EVVO je zejména poskytovat ostatním pracovníkům školy podporu v začlenění EVVO do jejich činností, průběžně zvyšovat svou odbornou přípravu, iniciovat spolupráci s environmentálně zaměřenými organizacemi a koordinovat aktivity v rámci EVVO na škole.

K realizaci náplně plánu dochází na škole formou jednorázových akcí i dlouhodobějších projektů, které jsou přímo začleněny do výuky nebo slouží jako doprovodná volnočasová aktivita. V rámci mezipředmětových vztahů se koordinátorka snaží co nejčastěji poukazovat na environmentální témata.

Ekologická výchova není realizována jako samostatný předmět, prolíná ve všech ročnících především v hodinách přírodovědných předmětů dle ŠVP a dále je zařazena do všech předmětů, ve kterých je to vhodné (dle průřezových témat školního vzdělávacího programu).

- Součástí EVVO je trvalá péče o zeleň v okolí školy a uvnitř budovy

- Žáci i zaměstnanci školy se podílí na třídění odpadu, škola organizuje i sběr starého papíru, a to celoročně
- Komunikace s ekologickými středisky –účast na programech Lipka, Recyklohraní, Planetárium Brno, Zoo Brno
- Ozdravné pobyty – lyžařský kurz, adaptační pobyt v přírodě
- Školní družina využívá venkovní areál školy zejména v odpoledních hodinách
- Účast v olympiádách F, CH, M, PŘ
- Zapojení do přírodovědného klokana, Pythagoriády
- Projektové dny s eko-tematikou, tradice, prevence a ochrana zdraví, tradice řemesel, ekologické využití materiálů
- Škola spojila osvětu i charitní činností (adopce na dálku)
- Prezentace školy na veřejnosti – soutěže, fotogalerie na webu školy, společenské a kulturní akce
- Účast v projektech jako Ovoce a zelenina do školy a Mléko do škol

Možnosti a cíle

- Využití regionálních biopotravin ve školní jídelně
- Návštěvy středisek ekologické výchovy, skanzenů, arboret, muzeí, ekofarem a dalších organizací, které nabízejí environmentální výchovné programy.
- Rozšířit spolupráci s ekocentry a středisky ekologické výchovy, propojení s programem MRKEV (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy) nebo Ekoškola případně jinými
- Využívat vícedenní ekovýchovné projekty
- Využívat zážitkovou pedagogiku, např. při učení místem ve vztahu k lokalitě a regionu.
- Aktivně třídit odpad.
- Ekologizovat provoz školy (škola má na části střechy fotovoltaické panely)
- Více spolupracovat s komunitou, zapojit veřejnost, více prezentovat aktivity na veřejnosti
- Spolupráce s MěÚ Kuřim
- Zvýšit podíl péče žáků o areál a okolí školy
- Aktivně zapojit více žáků i učitelů do třídění odpadu, snížit podíl zbytkového směsného odpadu
- Rozšířit spolupráci s dalšími organizacemi, s centry ochrany přírody a středisky ekologické výchovy
- Zapojit koordinátora EVVO do specializačního studia
- Vybudovat venkovní učebnu, komunitní zahradu v atriu školy, rekonstrukce zahrady v přírodním stylu na pracovišti Komenského a Tyršova.

2. DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY ŠKOLY V OBLASTI EVVO

2.1 CÍLE V OBLASTI VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ

- Smysluplné zařazení EVVO do všech předmětů, do nichž je to vhodné a smysluplné, jako průřezové téma (poznámky v ŠVP).
- Účast žáků a zaměstnanců školy na ekologizaci provozu školy zejména:
  - a) v rámci předmětů pracovní činnosti se podílet na vybudování komunitní zahrady, s okrasnými a užitkovými záhony, výsadbou ovocných a okrasných dřevin a podílet se na jeho údržbě, a to na ulici Tyršova i Komenského
  - b) třídění odpadu – vytvoření systému třídění formou sběrných míst na tříděný odpad a vynášením druhotné suroviny do kontejnerů k tomu určených, zpracovávat rostlinný odpad kompostováním a kompostní zeminu pak využít při pěstování rostlin
  - c) úspora energií a vody – zavedení úsporných opatření a výchova žáků k úsporám, vybudování rezervoárů a smysluplné využití dešťové vody
  - d) předcházení tvorbě odpadů – vratné obaly apod.
  - e) sběr použitého papíru a jeho odvoz do sběrných surovin – koše na papír, plasty na chodbách
  - f) úspora učebního materiálu s možností jeho opětovného použití
  - g) účast žáků na výukovém programu, besedě nebo exkurzi – účast žáků alespoň na jedné ekologicky zaměřené akci a jejich vyhodnocení akce.
- Komplexní rozvoj osobnosti žáků a příprava na další studium a profesní život.
- Důraz na modernizaci a efektivitu výuky.
- EVVO jako integrační prvek školy – při průběžném vyhodnocování ŠVP bude dlouhodobý plán EVVO doplňován v souladu s požadavky praxe.
- Účast žáků na třídních ekologických projektech. Ukazatel plnění: představení ekologických projektů v prostorách školy.
- Účast žáků na výukovém programu, besedě nebo exkurzi, alespoň jednou ročně a jejich vyhodnocení akce.
- Zapojení školy do olympiád a soutěží s přírodovědnou (biologickou a ekologickou) tematikou a účast v literárních soutěžích s ekologickou tematikou

A) DOSAVADNÍ VÝCHOVNĚ –VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- Žáci jsou vedeni k ekologickému myšlení.
- Žáci rozumí informacím v souvislosti s dopadem vlastního rozhodování na kvalitu životního prostředí.
- Žáci jsou vedeni k hospodárnosti při nakládání s majetkem školy a spotřebě materiálu a energií.
- Žáci umí samostatně vyhledávat a třídit informace.

Příležitosti

- Žáci se zajímají o vnitřní i vnější prostředí školy.
- Žáci projevují vlastní aktivitu při zlepšování pracovního prostředí ve škole.
- Vedení školy se zajímá o náměty a aktivity žáků

VÝSLEDKY EVVO

Snahou je, že žák po ukončení vzdělávání:

- Umí zhodnotit vliv různých činností člověka na ŽP
- Zná ekologické pojmy
- Umí se chovat v přírodě
- Chová se ekologicky v běžném životě

B) POUŽÍVANÉ METODY A FORMY PRÁCE

Současný stav

- Převážně frontální a individualizovaná výuka
- Praktické vyučování (laboratorní práce, exkurze a přírodovědná pozorování)
- Účast na biologických olympiádách a přírodovědných soutěžích
- Projektová činnosti

Příležitosti

- Využívání programů ekocenter, ekologicky zaměřených organizací, ZOO, spolupráce s dalšími organizacemi
- Využívání aktivit bývalých žáků a přátel školy – přednášky, exkurze
- Častější zařazení badatelských a projektových činností do výuky

C) SOUČASNÁ ZPŮSOBILOST PEDAGOGICKÉHO SBORU

Současný stav

- nově vytvořený team – aprobovaný a plně kvalifikovaný pedagogický sbor
- Podpora EVVO ze strany vedení školy
- Podpora vedení školy při sebevzdělávání učitelů

Příležitosti

- Metodická a informační pomoc ekocenter
- Zajištění didaktických pomůcek (lupy, klíče k určování...) a metodických publikací

2.2 CÍLE V OBLASTI VYBAVENÍ ŠKOLY A ORGANIZACE PROVOZU

Provoz školy

- a) zkvalitnit prostorové a materiální podmínky pro EVVO – v souladu s metodickým pokynem MŠMT k zajištění EVVO (viz bod 4. *Podmínky pro EVVO vytvářené vedením škol a zřizovateli škol*) budování výukové zahrady (přírodní nebo komunitní), skleníků, venkovních učeben, popř. přírodní učebny, dobudování sportovišť, prostor pro zpracování kompostu (úložiště biologických odpadů), vyvýšených záhonů, ...žáci jsou svědky i přímými účastníky pěstování rostlin případně chovu drobných živočichů, pozorují vztahy v přírodě a zákonitosti, vliv abiotických i biotických faktorů, vzájemné vztahy organismů
- b) třídění odpadu v kancelářích, kabinetech, jídelně, učebnách, vynášení odpadu do příslušných kontejnerů
- c) předcházení tvorbě odpadů
- d) ekologicky šetrné odpady – používání ekologických úklidových prostředků, likvidace nebezpečných odpadů podle zákona o chemických látkách
- e) přesná evidence spotřeby tepla, elektřiny, plynu a vody – zavedení systému odečtu a evidence (a to i u pronájmů...), s tím souvisí oprava budovy školy
- f) hospodárné nakládání s vodou – kontrola údržba vodovodních baterií, zavedení spořičů vody na toaletách a učebnách školy, šetření s energií i teplem
- g) zavádění beznákladových a nízkonákladových opatření do provozu školy
- h) vytvářet a udržovat příjemné prostředí ve škole a jejím okolí, šetrné nakládání s majetkem školy, ve spolupráci s vedením školy a THP pracovníky provádění vyhodnocení finanční náročnosti (nebo časové náročnosti) oprav škod způsobených žáky
- i) PC učebna jako informační centrum, možnost připojení na internet v prostorách školy, zasíťování školy (snazší elektronické předávání informací mezi zaměstnanci školy i mezi pedagogy a rodiči, snížení spotřeby papíru, postupný přechod na elektronické třídní knihy, žákovské knížky a další dokumenty)
- j) vytvoření ekotýmu a jeho spolupráce, spolupráce se žákovským parlamentem
- k) prohlubovat ekologickou vzdělanost pedagogů i ostatních pracovníků školy (semináře, konference EVVO)
- l) modernizovat a dovybavit odborné učebny

Do budoucna

Využívat výuku venku i v jiných předmětech – např. nabídnout žákům praktické činnosti měření rychlosti – fyzika, biomonitoring – přírodopis, ale i čtení na prvním stupni, při výchově k občanství, dějepisu začít využívat „výuku místem“ – návštěva městského úřadu, kuřimských památných míst a významných lokalit).

Vytvořit vhodné zázemí a kvalitní podmínky pro venkovní výuku. Upravit prostory – možnost posezení, venkovní tabule, využívat pomůcky běžného života – změřit výšku budovy, stromu, získat vzorky vody, edafonu a pozorovat pod mikroskopem.

Výsadba ovocných dřevin na školním pozemku (u budovy Komenského), a to i méně známých druhů, výsadba okrasných a užitkových rostlin pro lepší seznámení se žáky s jejich nároky a péčí o rostliny.

Pořídit (zakoupit nebo vyrobit) ptačí budky a krmítka pro ptáky, v závislosti na finančních možnostech pořídit např. fotopasti, dalekohledy, lupy– pro možnosti pozorování ptáků, hmyzu, ale i rostlin, podle atlasů a klíčů k určování organismy pojmenovat, v rámci projektů zjistit informace a s nimi porovnat zjištěnou skutečnost, zařadit tak více badatelskou činnost do výuky, projektové vyučování.

Zvýšit spolupráci s komunitou – rodiči i městem, společné pořádání různých akcí (doposud: medové dny, mikulášský jarmark, ples školy, slavnosti), vytvořit komunitní zahradu, která by sloužila nejen pro potřeby výuky, ale alespoň z části i pro družinu, popř. veřejnost, stala se součástí kulturních a společenských akcí, pro pořádání akcí spojených s osvětou – např. k příležitostem jako je Den Země.

Hlavní cíl

Hlavním cílem enviromentální výchovy na naší škole je vychovat žáky nejen k udržitelnému způsobu života, ale i vytvořit kladné postoje k přírodě a její ochraně.

EVVO se nezabývá pouze vzděláním o přírodě, ale také celou řadou ekologických a sociokulturních témat a jejich propojením.

Dílčí cíle

oblast voda

- šetření vodou ve škole, domácnosti
- pravidelné sledování spotřeby
- průběžná kontrola a obměna baterií
- návrhy na úspory
- rekonstrukce WC
- informace o ekologických čistících výrobcích
- informovanost žáků-rozbor vody
- využití dešťové vody na zahradě

oblast energie

- šetření energií (působit na široké okolí žáků)
- výměna starých zářivek, využívání energeticky úsporných světelných zdrojů. Energeticky úsporné chování při práci s vizualizační a výpočetní technikou. Využívání a nákup energeticky úsporných spotřebičů
- správné větrání
- sledování teploty ve třídách, na chodbách
- stav regulačních ventilů, postupná výměna
- výměna oken dokončení zateplení školy
- rekonstrukce/ údržba topného systému
- vést záznamy o spotřebě
- informovanost žáků o alter. zdrojích energie
- osvěta ve škole-úsporné spotřebiče

oblast odpady

- předcházení tvorbě odpadu a nadměrných zásob

- třídění ve škole (papír, plasty, vybité baterie, drobné elektrospotřebiče, hliník)
- působit na žáky, rodiče a další – omezit odpady, třídít vzniklé do kontejnerů
- dodržovat systém třídění, uplatňovat ho i prakticky
- využití kontejnerů na třídění na chodbách
- zapojení do sběrových aktivit
- využití sběrových nádob
- zajištění odvozu odpadů
- využití odpadních materiálů jako druhotných surovin a přírodních materiálů ve Vv, Pč
- zajištění sběru baterií
- průběžný úklid okolí školy
- nakládání s rostlinným bioodpadem, zpracování kompostováním a následné využití kompostu a kompostní zeminy při pěstování rostlin a úpravě okolí školy
- informovanost žáků, zaměstnanců školy
- exkurze v třídící lince a spalovně Brno
- používání papíru oboustranně, snížení objemu spotřebovaného papíru i tonerů (přechod na elektronickou agendu škol), v rámci možností využívat recyklovaný papír a další prostředky
- Den Země (projektová výuka, upozornění na závažná ekologická témata)
- zapojení do projektů – Recyklohraní
- Prostředí školy-všichni se podílí na tvorbě hezkého prostředí školy a okolí -
- práce na školním pozemku-pozorování změn v průběhu roku (biomonitoring)
- vytvořit monitorovací místa na školní zahradě – hmyzí domečky, ptačí budky, krmítka, fotopasti, záhony rostlin
- starost o květinovou výzdobu školy, pěstování rostlin
- obnova bylinkové zahrádky
- průběžná oprava nářadí pro práce na pozemku
- snažit se prezentovat výsledky v prostorách školy
- pořádat projektové dny, společné akce I. a II. stupně

Volnočasové aktivity dětí

- Nabídnout rozmanitou škálu zájmových kroužků sportovního, badatelského i kreativního charakteru buď přímo pořádaných školou, nebo partnerskými subjekty.
- Možnost založení astronomického kroužku (možnost použít propagační materiály z monitoringu z ISS sledovaných ekosystémů naší planety a z oběžné dráhy Země. Žáci mohou lépe chápat argumenty, které mluví o ohrožení naší planety nekontrolovanou činností technického rozvoje civilizace na Zemi, podívat se na Zemi z vesmíru, a tak si více považovat jedinečného environmentu kolem nás, kde žijeme, v našem ekosystému, který ještě funguje).
- Účastnit se soutěží a dalších aktivit.
- Turistika v blízkém okolí, propojení s výukou venku či výukou místem, i volnočasová turistika.
- Monitoring živočichů a rostlin.

Inspirace

- www.mesicskolnichzahrad.cz
- www.skolni-zahrada.cz

- www.ucimesevenku.cz
- www.jdeteven.cz
- www.chaloupky.cz
- www.lipka.cz
- www.terezanet.cz
- www.rezekvitek.cz

Exkurze a akce uskutečňované pro žáky s environmentální tematikou

- Seznamovací sobota – vycházka s rodiči žáků v Kuřimi s plněním různých úkolů ve smíšených skupinách (určení severu, bludiště mezi stromy, tvoření z přírodnin)
- Dravci Seiferos
- Planetárium Brno, Kouzelný útes
- Knihovna
- Nekuda Optik (spolupráce s kuřimskou veřejností)
- Sportovní hala
- Vánoční trhy
- Brno, Alfadeck, Jak se dělá chleba? (program o celém procesu od zasetí obilí po naši svačinu, převážně tradičním lidovým způsobem výroby)
- Zoo Brno, Stopujeme zvířátka
- Lipka – Jezírko, téma: Organismus jménem voda
- záchranná stanice (akce konaná v malé tělocvičně)
- školní výlet ZOO Hodonín (červen)
- Moravské zemské muzeum – expozice Pravěk Moravy + Velká Morava
- Moravský zemský archiv Brno
- JĚ Dukovany
- Vida centrum
- farma na Podlesí (domácí zvířectvo, výroba domácích sýrů)
- SAKO Brno – třídění odpadu
- besedu na téma Včely
- Návštěva sběrného dvora Kuřim
- přednáška pana Kocůrka z jeho cest po cizině – Kanada, Austrálie, USA
- Adopce na dálku (v Indii díky nám chodilo do školy celkově 6 dětí)
- Červená stužka – podpora boje proti AIDS
- spolupráce s gymnáziem J.G. Mendela – projekt Polygram – mikroskopování
- Geokesching
- exkurze do Vítkovic a pivovar Radegast
- Dvůr Ratibořice – Bio farma
- králičí farma – Jiří Kočár
- poznej Brno – podzemí a významné stavby v Brně
- exkurze Praha (zemědělské a technické nár. muzeum + zázemí letiště)
- exkurze tech. muzeum Vídeň
- Výsadba stromků v lese – lesy Kuřim
- galerie Patriot Tišnov

- účast na květinovém dni
- Mery´s Meals – Pomozte hladovým dětem – sbíráme batůžky pro děti
- Modrotisk Olešnice – tradice a řemesla (UNESCO)
- Centrum Eden Bystřice nad Pernštejnem
- Zámek Budišov (sbírky vycpanin ptáků, savců, ryb i obojživelníků)
- Adaptační pobyty pro žáky
- Projekt Skutečně zdravá škola
- exkurze EVVO – Babí lom (rostlinstvo)
- exkurze EVOO – Zlobice (ekosystém)

Další aktivity nabízené na naší ZŠ

- edukativní skupinky pro předškoláky
- adaptační pobyty
- lyžařské výcvikové kurzy
- besedy pořádané Školním poradenským pracovištěm Paprsek („Školní zralost“, „Kyberšikana a rizika sociálních sítí“, „Drogy“, „Specifické poruchy učení“ apod.)
- akce pořádané Školním poradenským pracovištěm Paprsek (např. divadelní představení „Neubližujme si“ – Spolek, preventivní programy týkající se návykových látek, plánovaného rodičovství, sexuální výchovy, šikany, kyberšikany)
- účast na akci Orientační dny na téma „Moje třída, moje parta“ (organizuje výchovně vzdělávací zařízení Salesiánský klub mládeže, z.s. Dům Ignáce Stuchlého, Fryšták)
- kroužky organizované školou (sportovky, kroužek angličtiny, příprava k přijímacímu řízení, náboženství, kroužek Zábavné tvoření, Matematika intenzivně)
- sportování v rámci projekt Hodina sportu navíc
- zapojení do projektu Liga proti rakovině
- kroužek Věda nás baví
- spolupráce s DDM Kuřim, který provozuje na naší škole další mimoškolní činnost

Návrhy k využití ekologicky významných dnů během školního roku

6. září	Mezinárodní den ozónové vrstvy
19. září	Uklidme svět
22. září	Den bez aut
4. říjen	Světový den zvířat
10. říjen	Světový den duševního zdraví
20. říjen	Den stromů
1. prosinec	Světový den boje proti AIDS
29. prosinec	Mezinárodní den biologické různorodosti
2. únor	Světový den mokřadů

18. březen	Uklidíme svět
22. březen	Světový den vody
23. březen	Světový den meteorologie
1. duben	Mezinárodní den ptactva
7. duben	Světový den zdraví – beseda o zdraví
22. duben	Den Země – projektová výuka v přírodě
3. květen	Den slunce – pozorování východu a západu Slunce
24. květen	Evropský den národních parků
31. květen	Světový den bez tabáku
31. květen	Otevírání studánek
5. červen	Světový den životního prostředí
8. červen	Mezinárodní den oceánů
21. červen	Den květů
26. červen	Mezinárodní den proti zneužívání drog a obchodu s nimi
27. červen	Světový den rybářství

3. PRAVIDLA SPOLUPRÁCE KOORDINÁTORA EVVO S VEDENÍM A ZAMĚSTNANCI ŠKOLY

- Koordinátor úzce spolupracuje s vedením školy při přípravě aktivit a vedení školy vytváří podmínky pro jeho práci
- Koordinátor zpracovává a předkládá aktualizovaný školní plán EVVO, následně jej vyhodnocuje a zpracovává hodnocení
- Koordinátor zajišťuje a spravuje literaturu a materiály s problematikou EVVO a vedení školy (dle možností zajišťuje potřebnou finanční podporu.
- Koordinátor sleduje vypisované granty, navrhuje jejich využití a spolu s vedením školy se snaží získávat možné finanční prostředky
- Koordinátor EVVO ve spolupráci s vedením školy a se zaměstnanci školy vyhledává a konzultuje možnosti ekologizace provozu školy.
- Koordinátor zajišťuje (podle potřeby) přednášky a školení z oblasti EVVO a informuje vedení školy, zaměstnance a žáky o novinkách v legislativě.

VII. ZÁVĚR

ŠPEV bude postupně doplňován a aktualizován v souvislosti spotřebami školy, s rozvojem spolupráce s okolními institucemi, s navazováním nových kontaktů souvisejících se ŽP i se získáváním zkušeností v oblasti koordinace EVVO.

Environmentální výchova a vzdělávání vede žáky k respektování života člověka či jedince, přírody, k zodpovědnému přístupu ke svému zdraví, k nutnosti ochrany přírody a k potřebě rozvíjení ekologického myšlení v rámci zachování přírodního dědictví pro další generace, tedy k udržitelnému rozvoji.

V Kuřimi 29.08.2019

Vypracovala: Ing. Eva Volavá

Mgr. Bc. Hana Kočevová
ředitelka školy

Ing. Eva Volavá
koordinátorka EVVO